

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

ВИСНОВОК

**щодо проекту Закону про внесення змін до
Закону України «Про автомобільний транспорт»
щодо приведення його у відповідність з актами Європейського Союзу
(реєстр. № 4012а від 15 липня 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 19 жовтня 2016 року (протокол № 51) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про автомобільний транспорт» щодо приведення його у відповідність з актами Європейського Союзу (реєстр. № 4012а від 15 липня 2016 року), поданий народним депутатом України Дубневичем Я.В. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою визначення повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту, як компетентного органу з виконання положень Угоди про міжнародні перевезення швидкопсувних харчових продуктів та про спеціальні транспортні засоби, які призначені для цих перевезень (далі – УПШ), учиненої 01 вересня 1970 року в м. Женеві, для міжнародних перевезень швидкопсувних харчових продуктів, що забезпечить рівні конкурентні умови для міжнародних перевізників на територіях договірних сторін та сприятиме гармонізації транспортного законодавства України із законодавством Європейського Союзу.

Для досягнення мети автором пропонується внести зміни до Закону України «Про автомобільний транспорт», якими встановити процедури виконання положень УПШ за наявності позитивних результатів технічної перевірки щодо відповідності нормам, установленим в УПШ, стану спеціального устаткування ізотермічних транспортних засобів органами, уповноваженими або призначеними компетентним органом.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Основному Законі України визначається, що Україна є соціальною, правовою державою (стаття 1); людина, її життя і здоров'я, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю; права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, держава відповідає перед людиною за свою діяльність (стаття 3); в Україні визнається і діє принцип верховенства права, Конституція України має найвищу юридичну силу, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша і друга статті 8), органи державної влади, у тому числі й Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 6, частина друга статті 19, статті 75 і 113).

Кабінет Міністрів України згідно з частиною першою статті 113 Основного Закону України є вищим органом у системі органів виконавчої влади. Так, Кабінет Міністрів України забезпечує здійснення внутрішньої політики, виконання Конституції і законів України, актів Президента України; вживає заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина; спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади; здійснює інші повноваження, визначені Конституцією та законами України (пункти 1, 2, 9, 10 частини першої статті 116 Конституції України).

Держава, як визначено в частині четвертій статті 42 Конституції України, взяла на себе обов'язок захищати права споживачів, здійснювати контроль за якістю і безпечністю продуктів та усіх видів послуг і робіт.

Так, Законопроект, про що зазначається у пояснювальній записці до нього, розроблений на виконання положень УПШ, до якої Україна приєдналася Указом Президента України «Про приєднання України до Угоди про міжнародні перевезення швидкокопсувних харчових продуктів та про спеціальні транспортні засоби, які призначені для цих перевезень (УПШ)» від 02 квітня 2007 року № 262/2007. У зв'язку з цим можна зробити висновок, що спрямованість Законопроекту узгоджується із частиною першою статті 9 Конституції України, згідно з якою чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Крім того, Законопроект кореспондує статті 18 Основного Закону України, відповідно до якої зовнішньополітична діяльність України ґрунтується на загально визначених принципах і нормах міжнародного права. Одним із таких принципів є принцип сумлінного виконання міжнародних зобов'язань, який виник у формі міжнародно-правового звичаю «*pacata sunt servanda*». Як загально визначене правило поведінки суб'єктів зазначений принцип закріплено у Статуті Організації Об'єднаних Націй (Організація Об'єднаних Націй – далі ООН), в преамбулі якого підкреслюється рішучість

членів ООН «створити умови, за яких можуть дотримуватися справедливість і повага до зобов'язань, що випливають з договорів та інших джерел міжнародного права».

Згідно зі статтею 75, пунктом 5 частини першої статті 85, пунктами 1, 5, 12 частини першої статті 92 Конституції України Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів, наділена виключною компетенцією щодо визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики. Під державною політикою Конституційний Суд України розуміє стратегічні напрями діяльності держави в економічній, соціальній, гуманітарній, екологічній, правовій та інших сферах її внутрішнього життя, а також у сфері відносин з іншими державами на певну історичну перспективу. Засади внутрішньої політики – це відправні ідеї, основні принципи стратегічної лінії діяльності держави у названих сферах. Вони є базою для проведення політики органами виконавчої влади, зокрема Кабінетом Міністрів України (абзац четвертий пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 02 березня 1999 року № 2-рп/99 (справа про комунальні послуги)).

Транспортна політика, тобто стратегія держави щодо задоволення потреб населення та виробництва в перевезеннях, є однією із складових частин внутрішньої економічної політики держави. Конституційне повноваження Верховної Ради України на визначення засад цієї політики реалізоване нею, зокрема, у Законі України «Про автомобільний транспорт», який сформулював основні принципи регулювання перевезень пасажирів та вантажів автомобільними транспортними засобами.

Положення Законопроекту щодо визначення відповідальності за здійснення перевезень швидкопсувних харчових продуктів без свідоцтва про відповідність транспортного засобу вимогам УПШ, які призначені для цих перевезень, або недотримання умов транспортування та зберігання кореспондує змісту статті 68, пункту 22 частини першої статті 92 Конституції України, згідно з якими кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України. Так, виключно законами України мають врегульовуватись засади цивільно-правової відповідальності; діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них. У такий спосіб Конституція України заборонила врегульовувати зазначені питання підзаконними нормативно-правовими актами та встановила, що лише Верховна Рада України у відповідному законі має право визначати види правопорушень та міру відповідальності за них (абзац сьомий пункту 2 мотивувальної частини та підпункт 1.1. пункту 1 резолютивної частини Рішення Конституційного Суду України від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001 (справа про відповідальність юридичних осіб)).

Відповідно до пунктів 1, 5, 22 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, засади організації та експлуатації транспорту, а також засади цивільно-правової відповідальності, діяння, які є

злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Закону України «Про автомобільний транспорт» щодо приведення його у відповідність з актами Європейського Союзу (реєстр. № 4012а від 15 липня 2016 року), поданий народним депутатом України Дубневичем Я.В., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name R.P. Knyazevych.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ